

Ils chantuns envidads Grischun e Glaruna al Marché-Concours a Saignelégier

■ (cc) Dals 9 fin als 11 d'avust 2013 vegnan a sa preschentar ils chantuns Grischun e Glaruna sco chantuns envidads al Marché-Concours National de Chevaux a Saignelégier (JU). Ils dus chantuns envidads sa preschentan sut la devisa: «Autas muntognas e Francas Muntognas: rendez-vous sin ils culms». Questa devisa accentuescha las valurs ch'ils dus chantuns vuleschan transmetter: «tradiziuns e cosmopolitism – fort en traditions et ouvert au monde».

Il chantun Grischun è vegnì envidà l'atun 2007 dal comité dal Marché-Concours national de chevaux per l'occurrenza da l'onn 2012. Sin fundament d'ina dumonda dal chantun Glaruna è la participaziun vegnida suspendida – a favur d'ina cumparsa cuminaivla – sin ils 9 fin ils 11 d'avust 2013. Las lavurs preparativas èn vegnidas fatgas d'in comité d'organisaziun cuminaivel dals dus chantuns envidads, sut la direzziun politica dal president da la regenza *Hansjörg Trachsel* (GR) e dal president da la regenza *Andrea Bettiga* (GL). Il project custa tut en tut 400 000 francs.

Geograficamain èn il chantun Giura ed ils dus chantuns envidads fitg distants. La devisa duai exprimer tge ch'è ina chaussa cuminaivla dals trais chantuns e tge ch'è impurtant per els: En il Grischun ed en il Glaruna las muntognas che caracteriseschan la cuntrada ed il turissem ed en il Giura las Francas Muntognas che dattan er la temprada a la cuntrada e ch'èn enconuschentas per la tratga dals chavals freiberghers. Il Marché-Concours è in'ocasiun bainvegnida per tgirar contacts amicabels.

Tradiziunalmain aveva lieu il Marché-Concours cunzunt per il commerzi e per la vendita da chavals. Ma gia da ditg sa tracta d'ina occurrenza gronda e d'ina festa populara, a la quala pon vegnir spegads tranter 50 000 e 70 000 aspectaturs ed aspectaturs, sche l'aura è optimala.

Ils chantuns envidads concepeschan parts dal program accompagnant sco per exempel il concert da gala la sonda saira,

Il president da la regenza grischuna *Hansjörg Trachsel* (dretg) ed il president da la regenza glarunaisa *Andrea Bettiga*.

KEYSTONE

las preschentaziuns da chavals la sonda e la dumengia ed il cortegi folcloric la dumengia. Per tradiziun offeran els il vin a chaschun dal banchet la dumengia suenter mezdi. Servì vegn il vin da las Glarunaisas e da las Grischunas. Il Glaruna ed il Grischun porschan vins da la spezia grischuna la pli impurtanta, il Pinot noir. Tranter ils circa 1000 participantas e participants dal banchet èn represchentadas diversas personalitads da la politica e da l'economia. Uschia sa participescha mintga onn ina commembra u in commember dal cussegl federal e las regenzas dals dus chantuns envidads en corpore. L'accompagnament musical dal banchet fa la Musica da la polizia grischuna.

Ils chantuns Glaruna e Grischun preschentan al lieu lur numerus products agriculs e lur offertas turisticas. Grischun Vacanzas e Glaruna Turissem dattan ina invista da lur highlights per vacanzas plain tensiun, d'enviern e da stad, culturalas e sportivas. L'organisaziun da commercialisaziun agricula Alpinavera ch'è activa en omadus chantuns sutmetta spezialitads certiftgadas e controlladas da la produziun agricula. Ils products vegnan fatgs per gronda part d'ingredientas grischunas e glarunaisas e vegnan producids al lieu.

Ils trais chantuns han blers tratgs cuminaivels...

Cunzunt il chantun Grischun ha er in fitg grond connex cun ils chavals. Mintga onn han lieu diversas occurrenzas da chavals naziunalas ed internaziunalas. Ultra da sigls d'obstachels, da cursas da chavals (Maiavilla/Ragaz Bogn) e da White Turf (cursa da chavals sin naiv a San Murezzan ed ad Arosa) vegn er dà polo (San Murezzan e Tavau/Claustra). Amaturas ed amaturas da chavals da l'entir mund arrivaran per questas occurrenzas en il Grischun. En omadus chantuns datti diversas scolas da chavaltgar e stallas da chavals, a las qualas ins po reservar vacanzas u excursiuns spezialas.

Las preschentaziuns dal cortegi da la dumengia mettan en evidenza l'istorgia grischuna e glarunaisa, la cultura e las tradiziuns, sco per exempel la schlitteada engiadinaisa, las Glarunaisas e l'Unìun da costumes da Glaruna, il Chalandamarz ubain tsherts accents da l'istorgia glarunaisa. L'impurtanza istorica ed enconuschenta dal chaval sco animal da lavur en ils chantuns da muntogna vegn preschentada cun ils cortegis Posta dal Flüela, colonna da sauma e runar laina.